

VOORBLAD

Advies nota aan de Raad

<i>Registratienummer:</i>	021
<i>Datum:</i>	31 maart 2008
<i>Soort Voorstel:</i>	Advies nota
<i>Onderwerp:</i>	Rapportage interne controle, afwijkingen rechtmatigheid
<i>Portefeuillehouder:</i>	Wethouder H.H.V. Horlings
<i>Programma:</i>	Solide financieel beleid Hoofdoel Resultaatgerichte sturing en verantwoording
<i>Begrotingswijziging:</i>	Nee
<i>Bijlagen:</i>	Ja
<i>Stukken ter inzage:</i>	Nee
<i>Beslispunten:</i>	<ol style="list-style-type: none">1. De in de tabel in de bijlage opgenomen geconstateerde onzekerheden en afwijkingen van de eigen verordeningen te accorderen.2. Kennis te nemen van een door de IC geconstateerde niet meer te corrigeren onrechtmatigheid in het naleven van hogere wetgeving.3. Vast te stellen dat de overschrijdingen op de lasten in de programma's 3, 6, 7 en 9 vallen in de categorieën: Kostenoverschrijdingen die passen in het bestaande beleid of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten en dat derhalve deze feiten door de accountant niet betrokken hoeven te worden bij het oordeel over de rechtmatige besteding van de baten en lasten over 2008.4. Akkoord te gaan met het feit dat de overschrijdingen op de lasten in programma 1 geen werkelijke overschrijdingen betreffen, maar slechts veroorzaakt worden door onze manier van administreren in de jaarrekening en dat derhalve deze feiten door de accountant niet betrokken hoeven te worden bij het oordeel over de rechtmatige besteding van de baten en lasten over 2008.

Adviesnota aan de Raad

Inleiding

Bij de jaarrekening geeft de accountant onder andere een oordeel over de rechtmatigheid. Hierbij steunt hij mede op de verslagen van onze eigen interne controle en het oordeel van de gemeenteraad over de bevindingen uit deze interne controle. In dit raadsvoorstel vragen wij u om dit oordeel. Daarbij gaat het om twee belangrijke aspecten van rechtmatigheid:

1. Het voorwaarden criterium en de rechtmatigheid van baten en lasten

Onder de controle op het voorwaarden criterium wordt verstaan de controle of wij ons aan onze eigen en hogere regelgeving houden. Deze door ons zelf uitgevoerde interne controle (IC) beoordeelt dit aan de hand van de in het normenkader genoemde wetten en verordeningen.

Het doel van de IC is kwaliteitsverbetering. Door zelf te controleren, kunnen wij ook zelf verbeteren. Hoewel we natuurlijk streven naar foutloos werken en iedere fout er één te veel is, is foutloos in de praktijk niet haalbaar. Ook onze accountant gaf dat aan in het gesprek met de raadsfracties van 19 maart j.l. Hij stelde dat het belangrijk is je fouten te constateren, er van te leren en continue verbetering na te streven. Dat onderschrijven wij van harte.

Verbeteringen die niet onvermeld mogen blijven zijn die op het gebied van welzijn. De WMO, vorig jaar nog een proces dat duidelijk in de kinderschoenen stond, is dit jaar foutloos. Dat geldt ook voor de WWB. Daarnaast loopt het subsidieproces veel beter. De nu nog geconstateerde afwijkingen en fouten zijn slechts kleine procedurele afwijkingen.

Er zijn echter ook processen die nog wat minder goed verlopen en daarvoor sluiten wij zeker de ogen niet. Zo zijn de nota inkoopbeleid en de regeling budgetbeheer weliswaar gereedgekomen, maar zien we dat deze nog onvoldoende "leven" in de organisatie. Het komende jaar gaan we daar hard aan werken.

Tijdens de interne controle geconstateerde fouten en onzekerheden mogen ook door ons zelf worden gecorrigeerd. Wanneer het om onze eigen regelgeving gaat en correctie niet mogelijk of niet wenselijk is, kan de raad besluiten om de betreffende fouten of onzekerheden alsnog goed te keuren. In dit voorstel leggen wij u een aantal afwijkingen van de eigen regelgeving ter goedkeuring voor.

Afwijkingen van hogere regelgeving kunnen uiteraard niet door de gemeenteraad worden geaccordeerd. In dit voorstel vragen wij u kennis te nemen van één afwijking van hogere regelgeving.

2. Het begrotings criterium en het budgetrecht van de raad

Een tweede onderdeel van de rechtmatigheidscontrole is de begrotingsrechtmatigheid. Hierbij gaat het om de handhaving van het budgetrecht van de raad. Door het platform rechtmatigheid (www.platformrechtmatigheid.nl) wordt dit als volgt nader gedefinieerd:

De werkelijke lasten van een programma mogen niet de begrote lasten van dat programma overschrijden, tenzij

- Daar begrote inkomsten tegenover staan, die daar ook voor bedoeld zijn.
- De overschrijdingen zijn gedaan binnen het bestaande beleid, en niet eerder aan de raad gemeld konden worden.

Van belang is om te constateren, dat voornamelijk de lastenkant van de begroting wordt beoordeeld.

Beoogd effect

Een goedkeurende accountantsverklaring voor het onderdeel rechtmatigheid, met inachtneming van de onrechtmatigheid op het gebied van een aanbesteding van reïntegratietrajecten.

Adviesnota aan de Raad

Argumenten

1.1 *De geconstateerde onrechtmatigheden betreffen, op de onrechtmatige aanbesteding na, onrechtmatigheden ten opzichte van onze eigen regelgeving en het is daarmee de bevoegdheid van de raad om deze alsnog te accorderen.*

1.2 *In een aantal van de gevallen gaat het slechts om het niet vastleggen van controlehandelingen.* Uit gesprekken met de betreffende medewerkers is daarbij dan geconstateerd, dat een controle wel is uitgevoerd, maar dat hiervan geen "bewijs" in het dossier is opgenomen. Het achteraf aanvullen van de dossiers heeft in deze gevallen geen toegevoegde waarde, daarom leggen wij deze aan u voor en zetten er op in de dossiervorming gedurende het proces in de toekomst te verbeteren.

1.3 *De onrechtmatigheden betreffen voor een groot deel "vormfouten" zonder erg veel inhoudelijke consequenties.*

2.1 *De onrechtmatigheid betreft het onvoldoende houden aan Europese aanbestedingsregels. Deze onrechtmatigheid kan niet meer worden hersteld.*

Het betreft hier een opdracht aan een reïntegratieburo, waarbij in 2007 is begonnen met een kleine opdracht, maar deze is in 2008 ongemerkt uitgegroeid tot een grotere, die boven het grensbedrag voor Europese aanbesteding uitkomt. Inmiddels zijn hiertegen maatregelen genomen. De onrechtmatigheid zal naar verwachting leiden tot een opmerking van de accountant bij onze jaarrekening.

3.1 *De overschrijding van per saldo € 843.335 op de lasten in programma 3, ruimtelijk beheer, worden in het geval van bouwvergunningen gedekt door extra legesinkomsten en in het geval van afvalverwijdering, riolering en begraafplaats door onttrekkingen uit voorzieningen op de batenzijde van het product of onttrekkingen uit reserves die in programma 9 worden verantwoord.*

N.B. De in deze alinea genoemde bedragen tellen niet op tot het totaal, omdat er ook een aantal kleinere over- en onderschrijdingen op de lastenkant zijn. Dit geldt voor alle programma's.

De overschrijding op de lasten van het product bouwvergunningen bedraagt € 206.922 en wordt gecompenseerd door €452.430 extra baten uit leges bouwvergunningen.

De overschrijding op de lastenkant van afvalverwijdering, riool en begraafplaats bedraagt resp. € 187.004, € 98.423 en € 464.319. Hiertegenover staan baten in de vorm van onttrekkingen uit voorzieningen, die we terugvinden op de batenkant van deze producten. Deze overschrijdingen op de lastenkant hebben dus grotendeels slechts een administratieve oorzaak. Wel bleken eind 2008, o.a. door hogere kosten van het ruimen van grafvelden en herinrichtingswerkzaamheden, de diverse voorzieningen voor de begraafplaats gezamenlijk een negatieve stand te hebben van € 178.695. De regelgeving zegt hierover het volgende : "Een negatieve stand is in principe niet toegestaan, tenzij er een plan voorligt om dit saldo binnen enkele jaren te compenseren door heffingen". In het hier genoemde saldo is voor de zekerheid uitgegaan van het in financieel opzicht voor de rekening 2008 meest negatieve scenario, nl. afboeking van € 178.695 ineens ten laste van 2008. De bedoeling is u vóór de jaarrekening nog een voorstel toe te zenden om nieuwe tarieven vast te stellen. Afhankelijk van uw besluit zal slechts een deel van dit tekort in de jaarrekening van 2008 hoeven te worden opgenomen.

Adviesnota aan de Raad

3.2 De overschrijding op de lastenkant van programma 6, open bestuurscultuur, valt binnen het bestaande beleid en kon niet eerder worden gesignaleerd.

De overschrijding bedraagt € 26.195 en wordt veroorzaakt door de inzet van juristen van de afdeling ruimtelijk beheer op het product rechtsbescherming (meer inzet voor bezwaarschriften AWB) van de concernstaf. Pas bij de kostendoorbelasting aan het eind van het jaar kwam deze onvermijdelijke overschrijding aan het licht.

3.3 De overschrijding op programma 7, publieke dienstverlening, wordt deels gecompenseerd door direct gerelateerde ertegenover staande inkomsten en valt deels binnen het bestaande beleid.

Op programma 7 is een overschrijding van € 76.194 aanwezig op de lastenkant. Het grootste deel van deze overschrijding betreft € 45.832 extra lasten voor reisdocumenten. Hier staat voor eenzelfde bedrag aan extra baten tegenover. Verder is in de 1^e burap aangegeven dat extra expertise noodzakelijk was voor de uitvoering van de GBA audit. Vanwege de ziekte van een specialistische medewerker is dit bedrag hoger uitgevallen dan voorzien.

3.4 De overschrijding van € 849.795 op de lastenkant van programma's 9, algemene dekkingsmiddelen, valt binnen het bestaande beleid en kon door onze ontoereikende systematiek niet eerder worden gesignaleerd.

Bij de interim-controle, gerapporteerd in de managementletter in januari 2009, bleek dat de voorziening dubieuze debiteuren nog steeds te laag was. Dit is gecorrigeerd en leidt tot een overschrijding van € 105.000.

Een overschrijding van € 732.316 is aanwezig op het product "Saldo kostenplaats". In tegenstelling tot vorig jaar, waarin afdelingen geconfronteerd werden met onbeïnvloedbare lasten door doorbelasting op de producten, is er dit jaar voor gekozen de doorbelastingen naar producten op begrotingsbasis te doen en een eventueel overschot of tekort te verzamelen in programma 9. Het voordeel hiervan is dat de verantwoording over over- of onderschrijdingen op kostenplaatsen plaatsvindt waar deze thuishoort, nl. op de afdelingen. Het nadeel is dat bij een te groot negatief saldo op deze kostenplaatsen er eigenlijk sprake is van een te goedkope kostprijs voor onze producten, immers de werkelijke kosten van de totale organisatie worden niet doorberekend aan de producten, maar zijn als algemene kosten opgenomen. Omdat wij op dit moment zien dat het belangrijker is te sturen op de beheersing van de kosten op de kostenplaatsen, hebben we dit jaar voor het eerst voor deze wijze van doorbelasten gekozen. Daarbij is een uitzondering gemaakt voor de grondexploitatieprojecten en de producten van ruimtelijk beheer. Immers, daar is een juiste kostprijs van belang in verband met tariefstellingen en kostenverhaal.

Net als vorig jaar kunnen wij gedurende het jaar nog niet goed zien waar de overschotten op de salarissen zitten en waar inhuur voor vacatures dus wel of niet meer kan. Dit komt omdat op dit moment onze administratieve systemen nog onvoldoende inzicht bieden. Er zijn nog geen maandprognoses beschikbaar van salarislasten en er is geen koppeling te leggen tussen de personele administratie (hoeveel vacatures hebben wij) en de financiële (hoeveel salarislasten blijven er over door die vacatures). Ook zijn soms formatiewijzigingen administratief onvoldoende juist verwerkt. Daardoor wordt bijvoorbeeld een tekort op de kostenplaats welzijn gecompenseerd door een overschot op programma 5, betrokken samenleving.

Adviesnota aan de Raad

Daarnaast is op een aantal kritieke plaatsen in de organisatie de nood hoog. U bent hiervan in enkele gevallen als raad ook al op de hoogte gebracht, zonder dat daaraan al een overschrijdingsbedrag kon worden gekoppeld. Dit speelt met name bij de financiële functies in onze organisatie.

4 In de begroting is voor de grondexploitatieprojecten alleen een saldo opgenomen.

Binnen programma 1, Ruimte en bouwen, wordt in de jaarrekening een groot bedrag gepresenteerd aan niet begrote lasten. Hier staat echter een evengroot bedrag aan baten tegenover. Evenals vorig jaar is de verklaring hiervoor dat wij voor de projecten in de begroting alleen een saldo opnemen, waardoor bij het afzonderlijk rapporteren van gerealiseerde baten ten opzichte van begrote baten en gerealiseerde lasten ten opzichte van begrote lasten verschillen ontstaan, die elkaar opheffen.

Kanttekeningen

De in deze nota genoemde bedragen zijn voorlopige bedragen, op het moment van schrijven van deze nota wordt nog aan de jaarrekening gewerkt en heeft de accountantscontrole ook nog niet plaatsgevonden. Mocht de jaarrekening afwijken van de hier gegeven getallen, dan zal hieraan in het raadsvoorstel bij de jaarrekening expliciet aandacht worden besteed en zult u daarover desgewenst opnieuw kunnen besluiten.

Burgemeester en Wethouders van Voorschoten
de secretaris. de burgemeester.

besluit

Nummer: 021

De raad der gemeente Voorschoten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders dd 31 maart 2008;

besluit:

1. De in de tabel in de bijlage opgenomen geconstateerde onzekerheden en afwijkingen van de eigen verordeningen te accorderen.
2. Kennis te nemen van een door de IC geconstateerde niet meer te corrigeren onrechtmatigheid in het naleven van hogere wetgeving.
3. Vast te stellen dat de overschrijdingen op de lasten in de programma's 3, 6, 7 en 9 vallen in de categorieën:
Kostenoverschrijdingen die passen in het bestaande beleid of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten en dat derhalve deze feiten door de accountant niet betrokken hoeven te worden bij het oordeel over de rechtmatige besteding van de baten en lasten over 2008.
4. Akkoord te gaan met het feit dat de overschrijdingen op de lasten in programma 1 geen werkelijke overschrijdingen betreffen, maar slechts veroorzaakt worden door onze manier van administreren in de jaarrekening en dat derhalve deze feiten door de accountant niet betrokken hoeven te worden bij het oordeel over de rechtmatige besteding van de baten en lasten over 2008.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op 2009.

de griffier,

de voorzitter